

Innehåll

Förord	8
--------	---

Inledning Krigskonst, krigsvetenskap och militärteori	10
---	----

CIRKA 1320–1720 Teori om krigskonst börjar spridas	26
--	----

Förutsättningar	27
-----------------	----

Spridningsvägar	29
-----------------	----

Boktryckarkonsten och krigsvetenskapen	30
Internationell krigsvetenskaplig litteratur 1500–1720	35
Boktryckande och censur i Sverige	53
En teoretisk officersutbildning växer fram	57

Aktörer och tankeinnehåll	58
---------------------------	----

De medeltida kungaspeglarna	59
Vadstenamunken Peder Månsson	63
Ärkebiskopen Olaus Magnus	67
Teori eller tradition: bruket av kamouflage på 1500-talet	75
Kungliga militärreformatorer	78
Svensk krigsvetenskaplig litteratur under stormaktstiden	92
Läste den svenske officeren krigsvetenskap?	102

Fallstudie	117
------------	-----

Impulser från det spanska tronföljdskriget 1701–13	117
--	-----

1720–1796 Krigsvetenskapens genombrott	124
--	-----

Förutsättningar	125
-----------------	-----

Krig och militär organisation i Europa	125
Krigskonst blir vetenskap	130
Sveriges militärpolitiska utveckling	138
Upplysningen i Sverige	142

Spridningsvägar	144
-----------------	-----

Militära skolor	144
Krigsvetenskapliga institutioner i Sverige	150
Den svenska pressen föds	155
Tjänstgöring i utländska krigsmakter	158
Sverige och den militära utvecklingen i Frankrike	162

Aktörer och tankeinhåll	163
Svenska krigsvetenskapliga skrifter	163
Fem svenska militärteoretiker	169
Det lilla kriget och vinterkrigföring	180
Fallstudie	189
Bokägande bland officerare i arméns flotta 1730-1789	189

1796–1870 De moderna värnpliktshärarnas entré **200**

Förutsättningar	201
Spridningsvägar	212
Militära skolor	214
Krigsvetenskapliga institutioner	218
Sällskapet Krigsvetenskapens Vänner	220
Kunskaper i Sverige om Napoleons Frankrike	222
Krigsmannasällskapet och Frankrike	226
Aktörer och tankeinhåll	228
Jägarförband	234
Gustaf Wilhelm af Tibell – Napoleons svenske general	235
Radarparet Johan Peter Lefrén och Johan August Hazelius	238
Julius Mankell och skärgårdskriget	249
Sjömilitära tänkare	254
Värnpliktstanken	259
Fallstudie	262
Krigsvetenskapens spridning i armén år 1806	262

1870–1920 Den industriella revolutionens epok **268**

Förutsättningar	269
Spridningsvägar	273
Aktörer och tankeinhåll	279
Jominis, Clausewitz och Mahans inflytande i Sverige	279
Markkrigets teori	288
Försvarsreformatorn Hugo Raab	290
Carl Otto Nordensvan och Lars Tingsten	296
Sjökrigets teori	306
Luftkrigets teori	310

Fallstudie	316
Det moderna manöverkrigets födelse	316
Svenska observatörer mitt i kriget	321
Svensk debatt om manöverkrig	324
Taktikdebatt efter krigsslutet	327
Krigsvetenskapsakademien debatterar	330
Den nya taktiken och de svenska militära skolorna	336
Reglementen och övningar	341

Avslutning Arvet från världskriget 350

Noter	364
Käll- och litteraturförteckning	376
Tabellförteckning	376
Otryckta källor	376
Tryckta källor	380
Bearbetningar	383
Register	395